

Veelvraat zuigt alles op

‘Maar op een veegwagen kun je beter om je heen kijken’

Het Engelse woord *glutton* betekent veelvraat, gulzigaard, schrokop of nog mooier: vreetzak, en dat is precies wat deze afvalzuiger ook daadwerkelijk doet. Of het nu gaat om peuken, blikjes, petflessen of hondendrollen, alles wat door een buis van 125 mm heen kan, verdwijnt erin als sneeuw voor de zon. Den Haag is de gemeente met de meeste Gluttons in Nederland – zij heeft er inmiddels 44 – en heeft de intentie dit aantal nog verder uit te breiden.

Auteur Sylvia de Witt

Na een lange rit met veel files en afwisselend zon, regen en hagelbuien, waardoor ik maar liefst drie regenbogen zag, kom ik eindelijk, maar veel later dan afgesproken, aan bij het Veeg- en Straatbedrijf Den Haag. En wat een geluk: er is zelfs nog net een – gratis – parkeerplekje vrij! Deze gemeentefdeling is gevestigd in een mooi oud pand van de voormalige stadswerf. Iedere ochtend tussen vijf en acht uur gaan hiervandaan de eerste schoonmakers met de veegmachines de Haagse binnenstad in. Nadat alles is geveegd, zijn de buurtserviceteams met de Gluttons aan de beurt.

Hij kan gewoon in het stopcontact worden opgeladen

Een paar jaar geleden kreeg het Veeg- en Straatbedrijf Den Haag impuls gelden om de zogeheten Vogelaarwijken aan te pakken. Met dit geld zijn deze Gluttons aangeschaft, die nu alweer zo'n vier jaar zichtbaar zijn in de straten en winkelcentra van Den Haag. Mooi is dat hij

honderd procent elektrisch is, dus er is geen CO₂-uitstoot. En doordat hij geluidloos is, kan hij overal op elk moment worden gebruikt, zonder irritante geluidsoverlast.

‘Deze apparaten zijn heel praktisch’, vertelt Danny Pelle, projectleider van het Veeg- en Straatbedrijf Den Haag. ‘Je kunt ze min of meer zien als een schakel tussen het handmatig verwijderen van zwerfafval met een knipper en de veegmachine. Een veegmachine maakt natuurlijk meters, maar dit is een handzaam apparaat met een heel krachtig accupakket. Iedere ochtend rond achten gaan onze buurtserviceteams er mee op pad en vervolgens kunnen ze er echt de hele dag mee werken. Bij normaal gebruik kan een Glutton twaalf uur mee; hij raakt dus niet halverwege de dag leeg. En 's avonds kan hij gewoon weer in het stopcontact worden opgeladen. Het is altijd de kunst om plekken te vinden waar je ze kunt stallen. Steeds meer winkeliersverenigingen werken hieraan mee, want ook zij zien het nut in van zulke apparaten in hun winkelcentrum. Hun

omgeving wordt er immers schoner van. Daarom stellen ze een plek ter beschikking waar hij mag staan en kan worden opgeladen. In de woonwijken worden ze op aanhangers gezet en aan het eind van de dag weer opgehaald. En dan gaan ze hier aan de oplader.’

Kauwgom is en blijft een ramp

Den Haag werkt momenteel met zestig buurt-serviceteams van tien mensen; uiteindelijk is het de bedoeling dat ieder team wordt voorzien van zo'n Glutton. De Glutton is volgens zowel bewoners als gemeente een welkome aanvulling, die de kwaliteit van de stad nog meer vergroot. ‘Wij zijn er heel tevreden over’, vervolgt Pelle. ‘Laatst kwamen er hier mensen van de gemeente Rotterdam kijken. Die gemeente heeft slechts enkele Gluttons, maar wil dit aantal nu ook uitbreiden.’

Helaas blijf je, in welke stad dan ook, altijd en overal die vervelende kauwgomplekken zien op de bestrating. Is er ergens pas een mooie, nieuwe

voetgangerszone aangelegd, is die binnen een mum van tijd alweer bezaaid met kauwgom.

Daar helpt ook een Glutton niet tegen.

Pelle: 'Kauwgom is een ramp en inderdaad bijna niet weg te krijgen. Dat is heel bewerkelijk en ook heel duur. Het is wel de bedoeling om straks de Grote Marktstraat, die opnieuw ingericht wordt, kauwgomvrij te houden.'

Niet stoer om naar een afvalbak te lopen

Maar kauwgom of niet, als de teams zorgen voor het schoonmaken van de openbare ruimte, blijft het doorgaans toch schoner dan wanneer er niemand loopt en er troep ligt. Rotzooi trekt immers nog meer rotzooi aan. Het wordt niet alleen echt schoner, maar ook de beleving van schoon wordt anders, volgens Pelle. Ieder jaar houdt het Veegen Straatbedrijf een stadsenquête. Dat gebeurt volgens de vaste CROW-methodiek, waarbij een schoonheidsgraad wordt afgesproken op basis van zo veel stuks vuil per vak van 10 bij 10 of 1 bij 1 meter.

'Dat cijfer is er, maar dat hoeft dus niet gelijk te zijn aan de beleving van de burger', legt hij uit.

'We zien de laatste jaren echter dat niet alleen het harde cijfer stijgt, maar ook de beleving van de burger. Dit komt doordat je met zo'n Glutton heel zichtbaar bent in de openbare ruimte.'

In Den Haag staan meer dan 7000 afvalbakken. Het verschilt een beetje per gebied. Bij Scheveningen Boulevard staan veel afvalbakken, en daar blijft het ook relatief behoorlijk schoon. In zo'n omgeving gebruiken mensen de afvalbakken.

Pelle: 'Maar uitgaanspubliek in de binnenstad

gedraagt zich weer anders dan senioren die een wandeling over de boulevard maken. Als je veertien jaar oud bent en je loopt met een groepje vrienden door het centrum, dan is het niet stoer om naar een afvalbak te lopen om daar je lege blikje in te werpen.'

Sigarettenpeukjes opzuigen is favoriet

De koffie is op, het is even droog, dus nu kan ik mooi de Glutton even in de praktijk aan het werk te zien. Helaas is er door de eerdere files geen tijd meer om naar het centrum te gaan. Maar ik mag nu in de buurt meelopen met medewerker August Hok-a-Hin, een goedlachse man die nu negen jaar bij de gemeentereinigingsdienst werkt. Ziet hij zichzelf nu ook als een ambassadeur van netheid en orde?

'Ja, dat kun je misschien wel zo stellen', zegt hij lachend. 'Wij maken de boel weer netjes en ik vind het ook leuk om rotzooi in die slang te zien verdwijnen. Sigarettenpeukjes opzuigen is favoriet. Voordat ze een winkel binnegaan, schieten mensen vaak nog even een peuk weg. Haha, dan kom ik eraan met de Glutton en weg is die peuk.' Gooien mensen dan ook weleens expres iets voor zijn voeten omdat hij er toch aan komt?

'Nee, dat gebeurt nooit. Mensen hebben toch wel respect voor je, dat merk ik echt. Daarnaast vind ik de Glutton een fijn apparaat om mee te werken. Ik kan ermee op de stoep lopen, tussen het winkelend publiek en ook kan ik tussen de auto's door. Hiermee ben je flexibeler dan op een veegwagen en ook heb je meer contact met de mensen. Maar op een veegwagen zit je wel weer lekker en kun je beter om je heen kijken.'

Interactie tussen het schoonmakend personeel en de burger

Ik mag ook even proberen hoe de Glutton werkt. Ik loop ermee naar wat zwerfvuil en til de slang op om die op de troep te richten. Ik krijg onmiddellijk te horen dat ik die slang niet de hele tijd moet optillen, dan wordt hij te zwaar. Ik moet hem gewoon een beetje laten rusten op de grond. Ik doe wat de man zegt, druk op een zwarte knop en het papier verdwijnt in de slang met het grootste gemak.

Inmiddels begint het weer te regenen.

Hok-a-Hin: 'Als het regent, gaat het wel iets moeilijker. Dan stop ik even.' Lachend: 'Het is trouwens ook niet goed als de bedrading nat wordt.' Er stopt een auto. De inzittende vraagt Hok-a-Hin waar hier in de buurt een koperboer te vinden is. Hok-a-Hin legt vervolgens druk gebarend uit waar de man moet zijn. Ja, dat soort dingen wordt hem ook weleens gevraagd. Er is sowieso wel interactie tussen het schoonmakend personeel en de burger, volgens hem. De ene dag wat meer dan de andere. Hij ziet dat mensen het toch wel prettig vinden dat de boel weer mooi schoon wordt. Hok-a-Hin: 'En soms zeggen ze: wil je bij mij ook komen stofzuigen?'

Stuur of twitter dit artikel door!

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/artikel.asp?id=41-4534

Projectleider van het Veegen- en Straatbedrijf Den Haag
Danny Pelle.

August hok-a-Hin aan het werk met de Glutton.